

ทัศนคติของผู้สูงอายุไทยต่อการสมรสและการมีเพศสัมพันธ์

นายชาลิต สวัสดิ์ผล

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต

ภาควิชาศึกษาศาสตร์และมนุษยวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-408-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017804

117/118619

**ATTITUDES OF THE THAI ELDERLY TOWARD MARRIAGE
AND SEXUAL INTERCOURSE**

Mr. Chavalit Sawatpol

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Sociology and Anthropology
Graduate School
Chulalongkorn University**

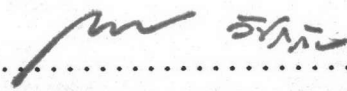
1990

ISBN 974-577-408-1

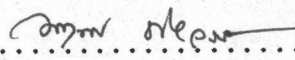

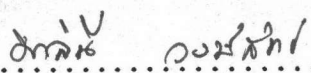
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ทศนคติของผู้สูงอายุไทยต่อการสมรสและการมีเพศสัมพันธ์
โดย นายชวลิต สวัสดิ์ผล
ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์มาลินี วงษ์สิทธิ์

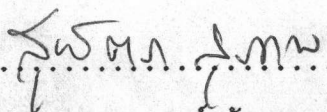
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

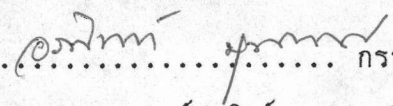

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชาภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร ชัยวรณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์มาลินี วงษ์สิทธิ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุพัตรา สุภาพ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์อรพันธ์ บุณนาค)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ชวลิต สวัสดิ์ผล : ทศนคติของผู้สูงอายุไทยต่อการสมรสและการมีเพศสัมพันธ์ (ATTITUDES OF THE THAI ELDERLY TOWARD MARRIAGE AND SEXUAL INTERCOURSE) อ.ที่ปรึกษา : รศ.มาลินี วงษ์สิทธิ์, 144 หน้า. ISBN 974-577-408-1

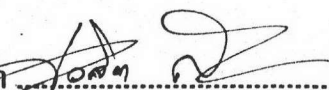
การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์หลักสองประการคือ 1) เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้สูงอายุไทยต่อการสมรสและการมีเพศสัมพันธ์ในผู้สูงอายุ 2) เพื่อศึกษาความแตกต่างของทัศนคติตามลักษณะภูมิหลังทางประชากร สังคม และเศรษฐกิจของผู้สูงอายุ

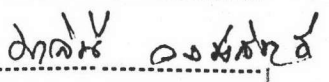
จากการศึกษาในส่วนแรก พบว่า ผู้สูงอายุไทยส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการสมรสในผู้สูงอายุที่เป็น โสด หม้าย หย่าร้าง แยกกันอยู่หรือไม่ได้กำลังสมรส และเมื่อนำลักษณะภูมิหลังทางประชากร สังคม และ เศรษฐกิจมาหาความสัมพันธ์ ปรากฏว่า เพศ อายุ การศึกษา และการทำงานเชิงเศรษฐกิจมีผลทำให้เกิด ความแตกต่างในทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษานในส่วนที่สอง ซึ่งเป็นการศึกษาทัศนคติต่อการยังคงมีเพศสัมพันธ์ในผู้สูงอายุและอายุที่ ชายหรือหญิงควร เล็กมีเพศสัมพันธ์ พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการยังคงมีเพศสัมพันธ์ในผู้สูงอายุ และผู้สูงอายุส่วนใหญ่เห็นว่าผู้หญิงควร เล็กมีเพศสัมพันธ์ เร็วกว่าผู้ชาย โดยเพศ อายุ เขตที่อยู่อาศัย และ ภาค มีผลทำให้เกิดความแตกต่างในทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
สาขาวิชา ประชากรศาสตร์
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

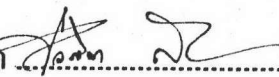
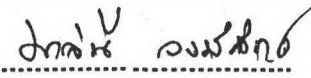
CHAVALIT SAWATPOL : ATTITUDES OF THE THAI ELDERLY TOWARD MARRIAGE AND SEXUAL INTERCOURSE. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. MALINEE WONGSITH, M.A. PP. 144

This study has two objectives : 1) to investigate the attitudes of the Thai elderly toward marriage and sexual intercourse and ; 2) to investigate attitudinal differences in terms of socio-economic and demographic characteristics of the aged.

The first part of the study looks at the attitudes of the aged toward marriage. It is found that most of the Thai elderly disagree with marriage. Characteristics such as sex, age, educational level and work participation have an influence on the elderly 's attitudes.

The second part of this study examines the elderly's attitudes toward having sexual intercourse and the age at which male and female should discontinue its practice. Most of the elderly disagree with sexual intercourse. A high proportion of the elderly prefer women stop having sexual intercourse earlier than men. Sex, age, place of residence and region have significant relation to the elderly's attitudes in this respect.

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
สาขาวิชา ประชากรศาสตร์
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลือจากหลายท่าน ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์มาลินี วงษ์สิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้ให้ความกรุณาให้คำแนะนำดูแลเอาใจใส่ และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ตลอดมา กราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. กัสสร ลิมาพันธ์ ผู้อำนวยการสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่อนุญาตให้ใช้ข้อมูลโครงการวิจัยผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม ประชากรของผู้สูงอายุไทย ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร ชโยวรรณ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และนักวิจัยหลักของโครงการวิจัยดังกล่าว ที่กรุณาชี้ประเด็นตลอดจนข้อมูลต่างๆ ที่ใช้ศึกษาและข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น กราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์สุพิศรา สุภาพ และรองศาสตราจารย์อรพินท์ บุนนาค กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ ผู้เขียนขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี

ผู้เขียนขอกราบรำลึกถึงพระคุณคุณพ่อ ที่ถึงแก่กรรมในระหว่างที่ผู้เขียนกำลังศึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และขอกราบรำลึกถึงพระคุณคุณแม่ที่สนับสนุนและให้กำลังใจตลอดมา ตลอดจนถึง พี่ น้องๆ และเพื่อนๆ ทุกคน ที่ผู้เขียนได้รับความเอื้อเฟื้อในด้านต่างๆ จนวิทยานิพนธ์สำเร็จลงได้

ชวลิต สวัสดิ์ผล

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
2 ระเบียบวิธีวิจัย และลักษณะทั่วไปของข้อมูล.....	22
3 ทศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ.....	44
4 ทศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ในผู้สูงอายุ.....	82
5 สรุปรูป และข้อ เสนอแนะ.....	113
บรรณานุกรม.....	120
ประวัติผู้เขียน.....	132

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ก. แสดงจำนวน อาเภอ หมู่บ้าน ครัวเรือน และผู้สูงอายุที่ตกเป็นตัวอย่างของ โครงการ SECAPT จำแนกตามภูมิภาค	24
ข. เปรียบเทียบ ร้อยละ ของผู้สูงอายุระหว่างโครงการ SECAPT กับ SPC 3 และจำนวนผู้สูงอายุที่ได้จากการสัมภาษณ์ และที่ถ่วงน้ำหนักของโครงการ SECAPT	25
1. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติเกี่ยวกับการสมรส	27
2. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามคะแนนที่ได้	29
3. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามลักษณะภูมิหลัง (เพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนครั้งที่สมรส จำนวนบุตรที่มีชีวิต ภาวะสุขภาพ การศึกษา โครงสร้าง ครัวเรือน เขตที่อยู่อาศัย ภาค ศาสนา และการทำงาน (เชิง เศรษฐกิจ).....	36
4. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติที่มีต่อการสมรสในผู้สูงอายุ	39
5. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติที่มีต่อการยังคงมีเพศสัมพันธ์ในผู้สูงอายุ	40
6. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติที่มีต่ออายุที่ควร เลิกมีเพศสัมพันธ์	41
7. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ และ เพศ	45
8. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ เพศและอายุ .	46
9. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ และอายุ	48
10. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ อายุและการ ทำงานเชิง เศรษฐกิจ	49
11. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ และสถานภาพ สมรส	51
12. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ สถานภาพสมรส และ เพศ	52
13. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ และจำนวนครั้ง ที่สมรส	54

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ จำนวนครั้งที่สมรสและ เขตที่อยู่อาศัย	54
15. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ จำนวนครั้งที่สมรสและอายุ	55
16. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ และจำนวนบุตรที่มีชีวิต	57
17. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ จำนวนบุตรที่มีชีวิตและ เขตที่อยู่อาศัย	58
18. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ จำนวนบุตรที่มีชีวิตและ เพศ	59
19. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ และภาวะสุขภาพ	61
20. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ ภาวะสุขภาพและอายุ	62
21. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ และการศึกษา	65
22. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ การศึกษาและเพศ	66
23. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ และโครงสร้างครัวเรือน	68
24. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ โครงสร้างครัวเรือนและ เขตที่อยู่อาศัย	69
25. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ โครงสร้างครัวเรือนและอายุ	70
26. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ และ เขตที่อยู่อาศัย	72
27. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ เขตที่อยู่อาศัยและ เพศ	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
28. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามมีทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ และภาค ...	74
29. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ ภาคและเพศ .	75
30. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ และศาสนา ..	77
31. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ ศาสนาและเขต ที่อยู่อาศัย	78
32. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ ศาสนาและเพศ	79
33. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ และการทำงาน เชิง เศรษฐกิจ	80
34. ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามทัศนคติต่อการสมรสในผู้สูงอายุ การทำงานเชิง เศรษฐกิจและอายุ	81
35. อัตราส่วนร้อยละของผู้สูงอายุที่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ในผู้สูงอายุ และอัตรา ส่วนร้อยละของผู้สูงอายุที่ระบุอายุที่ควร เลิกมีเพศสัมพันธ์ เมื่อสูงอายุ จำแนกตาม เพศ..	85
36. อัตราส่วนร้อยละของผู้สูงอายุที่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ในผู้สูงอายุ และอัตรา ส่วนร้อยละของผู้สูงอายุที่ระบุอายุที่ควร เลิกมีเพศสัมพันธ์ เมื่อสูงอายุ จำแนกตาม เพศ และอายุ	86
37. อัตราส่วนร้อยละของผู้สูงอายุที่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ในผู้สูงอายุ และอัตรา ส่วนร้อยละของผู้สูงอายุที่ระบุอายุที่ควร เลิกมีเพศสัมพันธ์ เมื่อสูงอายุ จำแนกตามอายุ..	89
38. อัตราส่วนร้อยละของผู้สูงอายุที่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ในผู้สูงอายุ และอัตรา ส่วนร้อยละของผู้สูงอายุที่ระบุอายุที่ควร เลิกมีเพศสัมพันธ์ เมื่อสูงอายุ จำแนกตามอายุ และ เพศ	90
39. อัตราส่วนร้อยละของผู้สูงอายุที่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ในผู้สูงอายุ และอัตรา ส่วนร้อยละของผู้สูงอายุที่ระบุอายุที่ควร เลิกมีเพศสัมพันธ์ เมื่อสูงอายุ จำแนกตาม สถานภาพสมรส	92

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
48. อัตราร้อยของผู้สูงอายุที่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ในผู้สูงอายุ และอัตราร้อยของผู้สูงอายุที่ระบุอายุที่ควร เลิกมี เพศสัมพันธ์ เมื่อสูงอายุ จำแนกตามภาคและ เพศ	106
49. อัตราร้อยของผู้สูงอายุที่เห็นด้วยกับการมี เพศสัมพันธ์ในผู้สูงอายุ และอัตราร้อยของผู้สูงอายุที่ระบุอายุที่ควร เลิกมี เพศสัมพันธ์ เมื่อสูงอายุ จำแนกตามศาสนา	108
50. อัตราร้อยของผู้สูงอายุที่เห็นด้วยกับการมี เพศสัมพันธ์ในผู้สูงอายุ และอัตราร้อยของผู้สูงอายุที่ระบุอายุที่ควร เลิกมี เพศสัมพันธ์ เมื่อสูงอายุ จำแนกตามศาสนาและ เขตที่อยู่อาศัย	109
51. อัตราร้อยของผู้สูงอายุที่เห็นด้วยกับการมี เพศสัมพันธ์ในผู้สูงอายุ และอัตราร้อยของผู้สูงอายุที่ระบุอายุที่ควร เลิกมี เพศสัมพันธ์ เมื่อสูงอายุ จำแนกตามการทำงานเชิง เศรษฐกิจ	111
52. อัตราร้อยของผู้สูงอายุที่เห็นด้วยกับการมี เพศสัมพันธ์ในผู้สูงอายุ และอัตราร้อยของผู้สูงอายุที่ระบุอายุที่ควร เลิกมี เพศสัมพันธ์ เมื่อสูงอายุ จำแนกตามการทำงานเชิง เศรษฐกิจและอายุ	112